

SAĞLIK HİZMETİ SUNUMUNDA REKLAM VE TANITIM

Av.Verda Ersoy
Av. Mustafa Güler
Dr. Hakan Giritliođlu

SAĞLIK HİZMETİ SUNUMUNDA REKLAM VE TANITIM

Dr. Verda Ersoy
Av. Mustafa Güler
Dr. Hakan Giritliođlu

SAĞLIK HİZMETİ SUNUMUNDA REKLAM VE TANITIM

Birinci Baskı, Mayıs 2008, Ankara
Türk Tabipleri Birliği Yayınları

ISBN 978-605-5867-01-0

Hazırlık - Yapım:

Mucize Reklam • Tel: 0.312 417 10 56

Baskı:

Başak Matbaacılık Ltd. Şti. • Tel: 0.312 384 27 61

Baskı Tarihi: Mayıs 2008

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ MERKEZ KONSEYİ

GMK Bulvarı Şehit Daniş Tunalıgil Sokak

No: 2 Kat: 4, 06570 Maltepe/ANKARA

Tel: (0312) 231 31 79 • Faks: (0312) 231 19 52-53

e-posta: ttb@ttb.org.tr • <http://www.ttb.org.tr>

SAĞLIK HİZMETİ SUNUMUNDA REKLAM VE TANITIM

Reklam nedir?

Reklam, bir ürün veya hizmetin alım, satım veya kiralanmasını geliştirmek, bir amaç veya düşünceyi yaymak veya reklamcının istediği başka etkileri oluşturmak amacıyla, ücret veya benzer bir karşılık ile iletim zamanında reklamcıya tahsis edilen kamuya yönelik duyuruları ifade etmektedir.

4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanunun 3. maddesinden yola çıkarak reklâm; üretilen ya da pazarlanan malın veya hizmetin tanıtımını yapmak, satışını artırmak veya imajını yaratıp güçlendirmek amacıyla yapılan duyuru olarak tanımlanabilir.

14.06.2003 tarih ve 25318 Sayılı Resmi Gazetede Yayımlanan Ticari Reklâm Ve İlanlara İlişkin İlkeler Ve Uygulama Esaslarına Dair Yönetmelik'in 4. maddesine göre ise reklâm ve ilan; *“Mal, hizmet veya marka tanıtmak, hedef kitleyi oluşturanları bilgilendirmek ve ikna etmek, satışını veya kiralanmasını sağlamak ya da arttırmak amacıyla reklâm veren tarafından herhangi bir mecrada yayımlanan pazarlama iletişimi niteliğindeki duyuruyu”* ifade eder.

Danıştay kararlarında ise bir ürün veya hizmetin tanıtılması ve övülmesi, bir markanın tüketiciye benimsetilmeye çalışılması, resimli veya müzikli imge ve simgeler kullanılmak suretiyle bunların belleklere yerleşmesine gayret edilmesi, yarışmalar, konserler, sanatsal ve kültürel etkinlikler düzenlemek suretiyle doğrudan veya dolaylı olarak belirli ürünlere veya markalara dikkatin çekilmesi veya bu tür toplumsal etkinliklerin düzenlenmesinde veya yayın programlarının hazırlanmasında finansman veya diğer yollarla katkıda bulunmak suretiyle tanıtım imkanlarının aranması da reklam sayılmaktadır. (Danıştay 10. Daire, 21.3.2005 t. 2004/11660 E. 2005/1181 K.)

Sağlık hizmetleri ile ilgili olarak reklam mümkün müdür?

Sağlık alanında mevzuatın belirlediği sınırlar içinde tanıtım yapmak mümkün iken, bu alanda reklamın yaratacağı olumsuz etkileri öngören

yasa koyucu reklamı yasaklamayı uygun görmüş ve bunu mümkün olan en açık bir biçimde kaleme almıştır. Zira Anayasada kamusal bir hak olarak tanınan sağlık hizmetleri, sosyal adalete uygun bir şekilde ifa edilmelidir. Bu alanda ticari reklamın varlığı, sağlık hizmetini ticari bir meta haline dönüştürecek ve hizmetin gereği gibi ifasını engelleyecektir. Aksi bir anlayış, sağlık hizmetinin kamusal niteliği ve toplum yaşamına doğrudan etkilerini yok sayacak ve Anayasa'da düzenlenen "devletin temel amaç ve görevleri"ne de açıkça aykırı düşecektir.

Sağlık hakkı, klasik ve bilinen anlamıyla sınırlı bir tüketici hakkı olarak görülemez. Bu hak, insan haklarının bir parçasıdır. Kişinin diğer hak ve özgürlüklerini kullanabilmesi, yaşama hakkının varlığına, dolayısıyla sağlığının korunmasına bağlıdır. Sağlığın korunması ise hekim-hasta işbirliği ile sağlanabilir. Sağlığın korunması için ihtiyacın saptanması konusunda tek belirleyici kişi hasta değildir. Hekim-hasta ilişkisinde otorite olan hekim karşısında, sağlık hizmetine gereksinim duyanlar güçsüz durumdadır. Bu kişiler, hastalık olgusunun kişide yarattığı etkiler sebebiyle uyarılara büyük ölçüde açıktır. Bir başka anlatımla hastaların sağlık hizmetleri ile ilgili tanıtımlardan etkilenme olasılıkları çok yüksektir. Bu nedenle, sağlık alanında yapılacak olan reklamlar, hasta ve hasta yakınlarının sağlıklı karar verebilmelerini engelleyici, çeliştirici bir faktör olarak karşımıza çıkmaktadır.

Öte yandan, sağlık hizmetleri alanında reklam yapılması, hizmetin maliyetini arttırıcı etki yaratacağından bu nedenle hizmete erişimi de zorlaştıracaktır.

Hekimlik Meslek Etiği Kurallarının 5. maddesinde de belirtildiği gibi hekimin öncelikli görevi, hastalıkları önlemeye ve bilimsel gerekleri yerine getirerek hastaları iyileştirmeye çalışarak insanın yaşamını ve sağlığını korumaktır. Bu çerçevede hekim, görevini yerine getirirken ticari kaygı güdemez. Bu, hekim sorumluluğunun bir parçasıdır. Aynı sorumluluk hekimin görev yaptığı sağlık kuruluşu için de geçerlidir. Reklam ise ticari amaçla yapılır.

Bu husus da dikkate alınarak hukuksal düzenlemelerde belirtilen bilgilendirme ve tanıtım olanağının kapsamını, genel anlamda tüketici hakla-

rı ile değil, hasta hakları ile doldurmak ve anlamını buna göre belirlemek gerekir. Çünkü getirilen sınırlamaların amacı, insan sağlığı ve bu kapsamda insan haklarını korumak, insanların kar, rekabet ve benzeri amaçlardan kaynaklanan eylemlerden zarar görmelerini engellemektir.

Örtülü reklamların açık reklamlara göre bireyler üzerindeki etkisinin daha fazla olmasından hareket eden mal ve hizmet arzı yapan kurum veya kuruluşlar, son zamanlarda, açık reklamlar yerine örtülü reklamları tercih etmektedir. Hukuksal düzenlemelerle getirilen yasaklardan kaçınma amacı da örtülü reklamlara yönelimin sebepleri arasında sayılabilir. Ancak unutulmamalıdır ki, sağlık hizmetlerinde açık ya da örtülü her türlü reklam yasaklanmıştır. Yeri gelmişken belirtelim ki örtülü reklam mahiyetindeki bir yayın, içeriğinden bağımsız olarak ele alınmakta ve etik boyutu üzerinde durulmaksızın, bu durum tek başına reklam yasağının ihlali olarak değerlendirilmektedir.

Tanıtımın sınırları

Sağlık hizmetleri ile ilgili yapılacak tanıtımların sınırlarının saptanabilmesi için öncelikle bu alanda mevcut düzenlemelerin incelenmesi gereklidir.

Ülkemizde hekimlik uygulamalarının esaslarını belirleyen temel yasa olan 1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı Sanatlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un 24.maddesi ile bu maddeye paralel olarak düzenlenmiş olan Tıbbi Deontoloji Tüzüğü'nün 9. maddesine göre hekimlerin adlarını, Tıpta Uzmanlık Tüzüğü'ne göre kabul edilmiş olan ihtisaslarını, akademik unvanlarını, hasta kabul ettikleri mahal ile muayene saatlerini bildiren ilanlar verebilmeleri mümkün olup **'diğer suretlerle ilan, reklam, vesaire yapmaları memnudur'**. 1219 Sayılı Yasa'da yer alan "memnudur" ibaresi, çok açık ve kesin bir yasağı ifade etmektedir.

Hekimlerin uymaları gereken etik kuralların gösterildiği Tıbbi Deontoloji Tüzüğü'nün 8.maddesinde ise, **tabiplik ve diş tabipliği mesleklerine ve tedavi müesseselerine, ticari bir veçhe (görünüm) verilemeyeceği**, hekimlerin yapacağı yayınlarda tababet mesleğinin şerefini üstün tutmaya mecbur oldukları, **ne suretle olursa olsun, yazı-**

larında kendi reklamlarını yapamayacakları, gazetelerde ve diğer iletişim araçlarında **reklam niteliğinde** teşekkür ilanları yazdıramayacakları düzenlenmiştir.

Hekimlik Meslek Etiği Kurallarının “Ticari Amaç ve Reklam Yasağı” başlıklı 11. maddesine göre de “Hekim, mesleğini uygularken reklam yapamaz, ticari reklamlara araç olamaz, çalışmalarına ticari bir görünüm veremez; insanları yanıltıcı, paniğe düşürücü, yanlış yönlendirici, meslektaşlar arasında haksız rekabete yol açıcı davranışlarda bulunamaz. Hekim, yayın araçlarıyla yapacağı duyurularda varsa, Tababet Uzmanlık Tüzüğü’ne göre kabul edilmiş olan uzmanlık alanını, çalışma gün ve saatlerini bildirebilir.”

Bu genel düzenlemeler, **hekimlik mesleğine ve tedavi kurumlarına** ticari bir görünüm verilmesini ve bu alanda reklam yapılmasını tartışmaya yer bırakmayacak şekilde yasaklamaktadır.

Sağlık hizmetlerinin sunulduğu yere göre yapılmış olan düzenlemelerde de reklam yasağına ilişkin kurallar ayrıca vurgulanmıştır. Bu konuyu düzenleyen Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 60. maddesinin başlığı daha önce “Reklam ve Tanıtım” iken daha sonra yapılan girişimler sonucunda yanlışlığın farkına varılarak Yönetmelikte değişiklik yapılmış, maddenin başlığından ve madde metninden “reklam” ibaresi çıkarılmıştır. Madde başlığı “Bilgilendirme ve Tanıtım” olarak düzenlenip madde hükmü değiştirilirken özel hastanelerin reklam yapmasının yasak olduğunu vurgulamak amaçlanmış, tanıtım ise belirli koşullara bağlanarak çerçevesi çizilmiştir. Bu maddede, ayrıca, özel hastanelerin hizmet alanları ve sunacağı hizmetler ile açılış bilgileri ve benzeri konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapabilecekleri ve ilan verebilecekleri belirtilirken, deontoloji ve meslek etik kurallarına aykırı, talep yaratmaya yönelik tanıtım yapılamayacağı, diğer hastaneler aleyhine haksız rekabet yaratan davranışlarda bulunulamayacağı ve bu mahiyette tanıtım yapılamayacağı, sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikteki bilgilendirme ve tanıtımlar yapılabileceği; teknolojik altyapısı ve buna bağlı olarak maliyetlerin düşüklüğü nedeniyle daha detaylı bilgilerin sunulabilmesine olanak sağlayan web si-

telerinde dahi **tedavi edici sağlık hizmetine yönelik** bilgilerin verilemeyeceği açıkça düzenlenmiştir.

Özel hastaneler dışında kalan özel sağlık kuruluşlarını kapsayan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkındaki Yönetmeliğin 29. maddesinde de Özel Hastaneler Yönetmeliğine paralel olarak düzenleme yapılarak, sağlık kuruluşları tarafından reklam yapılamayacağı kesin bir şekilde belirtilmiş, tanıtımın ise tıbbi deontoloji ve mesleki etik kurallarına aykırı, insanları yanıltan, yanlış yönlendiren, talep yaratmaya yönelik, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış veya yerleşik tıbbi metot haline gelmemiş uygulamalara dayalı olamayacağı, sağlık kuruluşlarının diğer sağlık kuruluşları aleyhine haksız rekabet yaratan davranışlarda bulunamayacakları, ancak sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikte bilgilendirme yapabilecekleri, her türlü yayın mecralarında yer alan sağlık bilgilerinin konusuna göre yetkili sağlık meslek mensupları tarafından verilmek zorunda olduğu, bu tür bilgilendirme ve tanıtımların hastayı ilgili sağlık kuruluşuna doğrudan veya dolaylı biçimde yönlendirecek içerikte olamayacağı, sağlık kuruluşlarının reklam niteliğinde olmamak kaydıyla açılışı, hizmet alanları ve sunduğu hizmetler ile ilgili konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapabilecekleri ve ilan verebilecekleri, bu kapsamda yanıltıcı, abartılı, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış bilgilere ve talep yaratmaya yönelik açıklamalara yer veremeyecekleri ifade edilmiştir.

Burada ayrıca vurgulamak gerekir ki, hekimler ve sağlık kurum ve kuruluşlarının kullandıkları tabelalar da kişinin/kuruluşun kendisinin tanıtımında kullandığı araçlardan biridir. Bu niteliği ve yaygın kullanımı sebebiyle tabelanın boyut ve içeriği ile ilgili olarak Tıbbi Deontoloji Tüzüğündeki düzenlemenin yanı sıra Türk Tabipleri Birliği tarafından özel düzenlemeler de yapılmıştır. Bu düzenlemelerle saptanmış standartlar dışında tabela kullanılması da tanıtım kurallarına aykırılık olarak değerlendirilebilir.

Tüm bu düzenlemeler hekimler ve sağlık kuruluşları tarafından mevzuatta gösterilen sınırlar içinde kalmak kaydı ile tanıtım yapılabile-

ceğini, kişilerin evrensel kabul görmüş bilimsel doğrular ışığında ve yine mevzuattaki sınırlamalara uygun olarak bilgilendirilebileceğini, ancak bu tanıtımların reklam niteliğinde olmaması gereğini ortaya koymaktadır.

Uygulanacak yaptırımlar nelerdir?

Bireysel olarak hekimlerin ya da kurumsal olarak çeşitli sağlık kurum ya da kuruluşlarının yaptığı, hukuk kurallarına aykırı yayınlar sebebiyle çeşitli yaptırımlar uygulanmaktadır. Bu yaptırımlar, söz konusu yayının durdurulması, para cezası ve/veya disiplin cezası, sağlık kuruluşunun geçici süre ile faaliyetinin durdurulması şeklinde olabilmektedir.

Sağlık hizmet sunumunda, ilgili hukuksal düzenlemelerin izin verdiği çerçevenin dışında yapılan yayınlar öncelikle tabip odaları ve il sağlık müdürlükleri ile Reklam Kurulu tarafından incelenerek sorumlular hakkında yaptırımlar uygulanır.

Tabip odaları, hukuka aykırı yayınların etik kuralları ihlal etmesi sebebiyle ilgili hekim(ler) hakkında disiplin soruşturması açar ve eylemin ağırlığına göre uyarma, para cezası ya da 15 günden 6 aya kadar meslekten men cezalarından birini verir.

İl sağlık müdürlükleri tarafından özel hastanelerin tanıtım kurallarına aykırı davrandığının saptanması durumunda mesul müdür uyarılır, aykırılığın giderilmemesi/devam etmesi durumunda hastanenin tamamında sürekli olarak poliklinik hizmetlerinin durdurulmasına karar verilir. Aynı hususlar ayakta teşhis ve tedavi yapılan özel sağlık kuruluşlarında saptandığında özel sağlık kuruluşunun 5 gün süreyle faaliyetin durdurulmasına ilişkin yaptırım uygulanır.

Yapılan yayınlar Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesi ve Reklam Kurulu tarafından belirlenmiş ilkelere aykırılık taşıyıp taşımadığı bakımından, adı geçen Kanun uyarınca kurulmuş bulunan, içinde Türk Tabipleri Birliği temsilcisinin de yer aldığı, Reklam Kurulu tarafından da değerlendirilir. Bu değerlendirme sonucunda aykırılığın varlığı saptanırsa yayının ve ihlalin niteliğine göre 6.000,00 YTL'den

120.000,00 YTL'ye kadar para cezası, yayının durdurulması ve yayının düzeltilmesi cezalarından biri ya da bir kaçına hükmedilebilir.

Yukarıda belirtilen kurum ve kurul değerlendirmeleri biri diğerini engelleyen niteliğe sahip değildir. Bir başka anlatımla bir reklam, ilgili kurumlar ve kurul tarafından ayrı ayrı değerlendirilerek ayrı ayrı yaptırıma tabi tutulabilir.

SAĞLIK ALANINDA TANITIM KURALLARINA İLİŞKİN MEVZUAT

TABABET VE ŞUABATI SAN'ATLARININ TARZI İCRASINA DAİR KANUN (1)

Kanun Numarası : 1219

Resmi Gazete

Tarih: 14.4.1928; Sayı: 863

Madde 24 - İcrayı sanat eden tabipler hasta kabul ettikleri mahal ile muayene saatlerini ve ihtisaslarını bildiren ilanlar tertibine mezun olup diğer suretlerle ilan, reklam ve saire yapmaları memnudur.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ KANUNU

Kanun Numarası : 6023

Resmi Gazete

Tarih: 31.1.1953; Sayı: 8323

Madde 28 - İdare Heyetinin diğer vazifeleri şunlardır.

d) Sinema, radyo, müstahdemler veya sair yazılı ve sözlü vasıtalarla reklam yapılmasını önlemek.

TIBBİ DEONTOLOJİ NİZAMNAMESİ

Resmi Gazete

Tarih: 19.2.1960; Sayı: 10436

Madde 8 - Tabiplik ve dış tabipliği; mesleklerine ve tedavi müesseselerine, ticari bir veçhe verilemez.

Tabip ve dış tabibi, yapacağı yayınlarda tababet mesleğinin şerefini üstün tutmaya mecbur olup, her ne suretle olursa olsun, yazılarında kendi reklâmını yapamaz.

Tabip ve dış tabibi, gazetelerde ve diğer neşir vasıtalarında. reklâm mahiyetinde teşekkür ilânları yazdıramaz.

Madde 9 - Tabip ve dış tabibi, gazete ve sair neşir vasıtaları ile yapacağı ilânlarda ve reçete kâğıtlarında. ancak ad ve soyadı ile adresini, Tababet İhtisas Nizamnamesine göre kabul edilmiş olan İhtisas şubesini, akademik ünvanını ve muayene gün ve saatlarını yazabilir.

Muayenehane kapılarına veya binaların dışına asılacak tabelâların ebadı ve adedi, mahallî tabip odaları tarafından tesbit edilebilir. Tabipler ve dış tabipleri, tabip odalarının bu husustaki kararlarına riayet etmekle mükelleftirler.

Tabelâlarda en çok iki renk kullanılabilir. Işık verici vasıtalarla tabelâları süslemek yasaktır.

Madde 39 - Tabip ve dış tabibi meslektaşlarının hastalarını elde etmeğe mâtuf hareket ve teşebbüslerde bulunamaz.

HEKİMLİK MESLEK ETİĞİ KURALLARI

TTB 47. Genel Kurulunda kabul edilmiştir.

(10-11 Ekim 1998)

Ticari Amaç ve Reklam Yasağı:

Madde:11- Hekim, mesleğini uygularken reklam yapamaz, ticari reklamlara araç olamaz, çalışmalarına ticari bir görünüm veremez; insanları yanıltıcı, paniğe düşürücü, yanlış yönlendirici, meslektaşlar arasında haksız rekabete yol açıcı davranışlarda bulunamaz. Hekim, yayın araçlarıyla yapacağı duyurularla varsa, Tababet Uzmanlık Tüzüğü'ne göre kabul edilmiş olan uzmanlık alanını, çalışma gün ve saatlerini bildirebilir. Tabela ve benzeri tanıtım araçlarının biçim ve boyutları yerel tabip odası tarafından saptanır.

TÜRK TABİPLERİ BİRLİĞİ DİSİPLİN YÖNETMELİĞİ

Resmi Gazete Tarih: 28/04/2004

Resmi Gazete Sayı: 25446

İKİNCİ BÖLÜM

Disiplin Suçları ve Cezaları

Para Cezası

Madde 4- Para cezası, 6023 sayılı Türk Tabipleri Birliği Kanununun 39 uncu maddesinin (b) bendinde belirtilen sınırlar dahilindeki paranın odaya ödenmesine dair verilecek cezadır.

b) Tanıtım kurallarına aykırı davranmak,

c) Her türlü iletişim mecrasında reklam amacına yönelik yazılar yazmak, yazdırmak veya açıklamada bulunmak yahut ortağı olduğu kuruluş veya şirket aracılığıyla bu anlamda reklam yapılmasını sağlamak,

d) Bireysel olarak veya yöneticisi oldukları dernekler ya da çalıştıkları kurumlar aracılığıyla ticari ürün veya hizmetin tanıtımında yer almak veya reklamına aracılık etmek,

e) El ilanları, tabelalar, basın ve benzeri yollarla meslektaşlararası haksız, tıp dışı rekabete yol açacak duyurular yapmak,

j) Türk Tabipleri Birliği veya odalarca saptanmış tabela ile ilgili kurallara uymamak,

SAĞLIK KURULUŞLARI YÖNÜNDEN DÜZENLEME YAPAN MEVZUAT

ÖZEL HASTANELER YÖNETMELİĞİ

Resmi Gazete

Tarihi: 28.05.2004; Sayı:25475

Bilgilendirme ve Tanıtım

Madde 60- Özel hastaneler; tıbbî deontoloji ve meslekî etik kurallarına aykırı şekilde, insanları yanıltan, yanlış yönlendiren ve talep yaratmaya yönelik, ruhsatında yazılı kabul ve tedavi ettiği uzmanlık dallarından başka hastaları kabul ve tedavi ettiği intibamı uyandıran, diğer hastaneler aleyhine haksız rekabet yaratan davranışlarda bulunamazlar ve bu mahiyette tanıtım yapamazlar. Özel hastaneler, ruhsatında kayıtlı ismi dışında başka bir isim kullanamazlar.

Özel hastaneler tarafından; sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikteki bilgilendirme ve tanıtımlar yapılabilir. Bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri kapsamında, yanıltıcı, abartılı, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış bilgilere ve talep yaratmaya yönelik açıklamalara yer verilemez.

Özel hastaneler; hizmet alanları ve sunacağı hizmetler ile açılış bilgileri ve benzeri konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapabilir ve ilan verebilir.

Özel hastaneler tarafından oluşturulan internet sitelerinde; yer alan her türlü sağlık bilgisi, alanı ile ilgili bilgi ve tecrübeye sahip sağlık meslek mensupları tarafından verilmek zorundadır. Bu siteler aracılığıyla hiçbir şekilde tedavi edici sağlık hizmetine yönelik bilgiler verilemez. İnternet sayfalarında verilen bilginin, son güncelleme tarihi açıkça belirtilir.

Yukarıda belirtilen esaslara uymayan özel hastane sahipleri ve mesul müdürleri hakkında ilgili mevzuat hükümlerindeki müeyyideler uygulanır.

AYAKTA TEŞHİS VE TEDAVİ YAPILAN ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

Resmi Gazete

Tarih: 15.02.2008; Sayı: 26788

Bilgilendirme ve tanıtım

MADDE 29 – (1) Sağlık kuruluşları tarafından reklam yapılamaz.

(2) Sağlık kuruluşları tarafından, tıbbi deontoloji ve mesleki etik kurallarına aykırı, insanları yanıltan, yanlış yönlendiren, talep yaratmaya yönelik, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış veya yerleşik tıbbi metot haline gelmemiş uygulamalara dayalı tanıtım yapılamaz ve diğer sağlık kuruluşları aleyhine haksız rekabet yaratan davranışlarda bulunulamaz.

(3) Tabelaları ile basılı ve elektronik ortam materyallerinde, ruhsatnamesinde kayıtlı sağlık kuruluşu ismi dışında başka bir isim kullanılamaz.

(4) Sağlık kuruluşları, sağlığı koruyucu ve geliştirici nitelikte bilgilendirme yapabilir. Birinci fıkra hükümlerine aykırı olmamak kaydıyla açılışı, hizmet alanları ve sunduğu hizmetler ile ilgili konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapabilir ve ilan verebilir. Ancak, bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri kapsamında yanıltıcı, abartılı, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış bilgilere ve talep yaratmaya yönelik açıklamalara yer verilemez.

(5) Sağlık kuruluşları tarafından her türlü yayın mecralarında yer alan sağlık bilgileri, konusuna göre yetkili sağlık meslek mensupları tarafından verilmek zorundadır. Bu mecralar yoluyla yapılan bilgilendirme ve tanıtımlar, hastayı ilgili sağlık kuruluşuna doğrudan veya dolaylı biçimde yönlendirecek içerikte olamaz.

(6) Bu maddede belirtilen esaslara uymayan sağlık kuruluşlarının işletenleri ve mesul müdürleri hakkında ilgili mevzuat hükümlerindeki müeyyideler uygulanır.

Uyulması gereken diğer hususlar

MADDE 31 – (1) Sağlık kuruluşu işletenleri ile mesul müdürleri, aşağıda belirtilen hususlara uymak zorundadır:

e) Sağlık kuruluşunun dış tabelalarında, ruhsatnamede belirtilen uzmanlık dalları haricinde başka uzmanlık dalı ve/veya başka ibareler yazılamaz.

ı) Binanın dış cephesinde, sağlık kuruluşunun isminin ve ruhsatnamede belirtilen uzmanlık dallarının yazılı olduğu tabelalardan başka bir tabe-

la yer alamaz. Sağlık kuruluşu veya hizmetleri ile ilgili 29 uncu maddeye uygun olmayan yazı, ilan veya tanıtım veya reklam benzeri ibarelerin olduğu materyaller bulundurulamaz ve dağıtılamaz.

AKUPUNKTUR TEDAVİSİ UYGULANAN ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARI İLE BU TEDAVİNİN UYGULANMASI HAKKINDA YÖNETMELİK

Dayandığı Kanun Numarası ve Tarihi: 1219 - 11.4.1928 / 3359 - 7.5.1987 / Khk/181 - 14.12.1983

Resmi Gazete ile Neşir ve İlanı: 17 Eylül 2002 - Sayı: 24879

Yasaklar

Madde 27- Bu Yönetmelik kapsamında olan özel sağlık kuruluşları, muayenehaneler ile kişiler Yönetmelik hükümlerine ve aşağıda belirlenen hususlara uymak zorundadırlar:

- a) Uygunluk belgesi almadan faaliyete geçilemez.
- b) Bu sağlık kuruluşlarında, personel çalışma belgesi düzenlenen hekimler ve diğer sağlık personeli dışında hekim ve sağlık personeli çalıştırılmaz.
- c) Sağlık kuruluşunun bünyesinde olmayan faaliyetler ve fiyatlar konusunda reklam verilemez.
- d) Müdürlükçe adlarına personel çalışma belgesi düzenlenmemiş hekim ve hekim dışı sağlık personeli, her ne surette olursa olsun, sağlık kuruluşunda çalıştırılmaz.
- e) Sağlık kuruluşunda akupunktur tedavisini, Akupunktur Tedavisi Uygulama Sertifikası olmayan diğer hekimler uygulayamaz.
- f) Sağlık kuruluşunda akupunktur bilim komisyonunun belirleyeceği kontrendikasyon durumlarda akupunktur yapılamaz.

Reklam, Tanıtım ve Bilgilendirme

Madde 28- Sağlık kuruluşları çalışmalarına ticari bir görünüm veremeyecekleri gibi; insanları yanıltıcı, paniğe sevk edici, yanlış yönlendirici, benzer nitelikteki kuruluşlar ve çalışanları arasında rekabete yol açıcı davranış-

larda bulunamazlar. Ancak, sadece sağlık kuruluşuna başvuran hastaların kullanımına yönelik olarak, temel olarak sağlığı geliştirici ve koruyucu nitelikte söz konusu sağlık kuruluşunun faaliyet gösterdiği alan ile ilgili sağlık sorunları, bu sorunlardan korunma veya sağlık sorunlarının kişide meydana getirdiği olumsuzlukların şahsi tedbirler aracılığı ile giderilmesi veya azaltılması hakkında bilgiler içeren eğitim materyali hazırlayabilirler.

Sağlık kuruluşları ve çalışanları, yukarıda açıklanan hususlara riayet etmek ve reklam, tanıtım, bilgilendirme niteliğindeki her türlü faaliyetleri için Müdürlükten izin almak zorundadır.

AMBULANSLAR VE ACİL SAĞLIK ARAÇLARI İLE AMBULANS HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ

Dayandığı Kanun Numarası ve Tarihi: 3359 - 7.5.1987 / 1219 - 11.4.1928 / Khk/181 - 13.12.1983 / 2918 - 13.10.1983

Resmi Gazete ile Neşir ve İlânı:7 Aralık 2006 - Sayı: 26369

Reklam, tanıtım ve bilgilendirme

MADDE 33- (1) Ambulans servisleri; tıbbi deontoloji ve mesleki etik kurallarına aykırı şekilde, insanları yanıltan, yanlış yönlendiren ve ruhsatında yazılı hizmetlerinden başka hastaları kabul ve tedavi ettiği intibamı uyandıran, diğer servisler aleyhine haksız rekabet yaratan davranışlarda bulunamazlar ve bu mahiyette tanıtım yapamazlar.

(2) Ambulans servisleri tarafından; sağlığı koruyucu, acil sağlık hizmetlerini tanıtıcı ve geliştirici nitelikteki bilgilendirme ve tanıtımlar yapılabilir. Bilgilendirme ve tanıtım faaliyetleri kapsamında, yanıltıcı, abartılı, doğruluğu bilimsel olarak kanıtlanmamış bilgilere ve açıklamalara yer verilemez.

(3) Ambulans servisleri; hizmet alanları ve sunacağı hizmetler ile ilgili açılış bilgileri ve benzeri konularda toplumu bilgilendirmek amacıyla tanıtım yapabilir ve ilan verebilir.

(4) Ambulans servisleri tarafından oluşturulan internet sitelerinde; yer alan her türlü sağlık bilgisi, alanı ile ilgili bilgi ve tecrübeye sahip sağlık

meslek mensupları tarafından verilmek zorundadır. Bu siteler aracılığıyla hiçbir şekilde tedavi edici sağlık hizmetine yönelik bilgiler verilemez. İnternet sayfalarında verilen bilginin, son güncelleme tarihi ile yazan kişi ve kariyeri açıkça belirtilir.

HİPERBARİK OKSİJEN TEDAVİSİ UYGULANAN ÖZEL SAĞLIK KURULUŞLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

Dayandığı Kanun Numarası ve Tarihi: 1219 - 11.4.1928 / 3359 - 7.5.1987

Resmi Gazete ile Neşir ve İlânı: 1 Ağustos 2001 - Sayı: 24480

Yasaklar

Madde 36- Bu Yönetmelik kapsamında olan sağlık kuruluşları ile kişiler Yönetmelik hükümlerine ve aşağıda belirtilen hususlara uymak zorundadırlar:

d) Sağlık kuruluşunun bünyesinde olmayan faaliyetler ve fiyatlar konusunda reklam verilemez.

g) Sağlık kuruluşu, şubesinin tabelasında, şubede verilecek hizmetler dışında asıl adresteki branşları belirtilemez.

l) Sağlık kuruluşunun dış cephesinde bu Yönetmelikte belirtilen tablolardan başka bir tabela veya her ne şekilde olursa olsun tüketiciye yönelik olarak kuruluş veya hizmetleri ile ilgili yazı, ilan ve reklam benzeri ibare bulundurulamaz.

Reklam, Tanıtım ve Bilgilendirme

Madde 37- Sağlık kuruluşları çalışmalarına ticari bir görünüm veremeyecekleri gibi; insanları yanıltıcı, paniğe sevk edici, yanlış yönlendirici, benzer nitelikteki kuruluşlar ve çalışanları arasında rekabete yol açıcı davranışlarda bulunamazlar.

Ancak, sadece özel sağlık kuruluşuna başvuran hastaların kullanımına yönelik olarak, temel olarak sağlığı geliştirici ve koruyucu nitelikte söz konusu sağlık kuruluşunun faaliyet gösterdiği alan ile ilgili sağlık sorunları, bu sorunlardan korunma veya sağlık sorunlarının kişide meydana

getirdiği olumsuzlukların şahsi tedbirler aracılığı ile giderilmesi veya azaltılması hakkında bilgiler içeren yazılı veya görsel-ışitsel eğitim materyalleri hazırlayabilirler.

İLKYARDIM YÖNETMELİĞİ

Dayandığı Kanun Numarası ve Tarihi: 3359 - 7.5.1987 / Khk/181 - 14.12.1983 / 1593 - 24.4.1930

Resmi Gazete ile Neşir ve İlânı: 22 Mayıs 2002 - Sayı: 24762

Yasaklar

Madde 28- Bu Yönetmelik kapsamındaki Eğitimci Eğitimi Veren Kuruluşlar ve Merkezler bu Yönetmelik hükümlerine ve aşağıda belirlenen hususlara uymak zorundadırlar:

i) Eğitimci Eğitimi Veren Kuruluş ve Merkez bünyesinde olmayan faaliyetler ve fiyatlar konusunda reklam verilemez.

İ) Bu Yönetmelik kapsamındaki Eğitimci Eğitimi Veren Kuruluş ve Merkezler, tabela veya basılı evraklarında, başka bir ünvan veya mevcut ünvanlarının yabancı dildeki karşılıklarını kullanamazlar.

Reklam, Tanıtım ve Bilgilendirme

Madde 30- Eğitimci Eğitimi Veren Kuruluş ve Merkezler; insanları yanıltıcı, paniğe sevk edici ve yanlış yönlendirici reklam, tanıtım ve bilgilendirmede bulunamazlar.

Eğitimci Eğitimi Veren Kuruluş ve Merkezler tarafından, ilkyardım ve kazalardan korunma ve önlemeye yönelik bilgiler içeren materyaller hazırlanabilir. Bu materyaller Müdürlüğün onayından sonra kullanılabilir.

Geçici Madde 1- Bu Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce Bakanlık, Üniversiteler, Sivil Savunma Genel Müdürlüğü ve Kızılay tarafından verilmiş olan “Eğitimci Eğitmeni Sertifikaları” ile “İlkyardım Eğitimcisi Sertifikaları” Bakanlıkça, “İlkyardımcı Sertifikaları” ise Müdürlükçe bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içerisinde onaylandığı takdirde geçerlilik kazanır.

Diğer kurum ve kuruluşlar, Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içerisinde “Eğitimci Eğitimi Veren Kuruluş” ve/veya “Merkez” statüsüne geçtikleri takdirde, geçmişte verdikleri “Eğitimci Eğitmeni Sertifikaları” ve “İlkyardım Eğitimsi Sertifikaları” Bakanlıkça, “İlkyardımcı Sertifikaları” ise Müdürlükçe onaylandığı takdirde geçerlilik kazanır.

Yurtdışından alınmış olan sertifikaların geçerliliği Bilim Komisyonunca belirlenir.

EVDE BAKIM HİZMETLERİ SUNUMU HAKKINDA YÖNETMELİK

Dayandığı Kanun Numarası ve Tarihi: 1219 - 11.4.1928 / 3359 - 5.7.1987 / Khk/181 - 13.12.1983

Resmi Gazete ile Neşir ve İlânı: 10 Mart 2005 - Sayı: 25751

Tanıtım ve Bilgilendirme

Madde 30- Sağlık kuruluşları, insanları yanıltıcı, paniğe sevk edici, yanlış yönlendirici, benzer nitelikteki kuruluşlar ve çalışanları arasında haksız rekabete yol açıcı davranışlarda bulunamazlar.

Ancak, sadece sağlık kuruluşundan evde bakım hizmeti talep eden kişilerin kullanımına yönelik olarak, temel olarak sağlığı geliştirici ve koruyucu nitelikte, faaliyet gösterdiği alan ile ilgili sağlık sorunları, bu sorunlardan korunma veya sağlık sorunlarının kişide meydana getirdiği olumsuzlukların şahsi tedbirler aracılığı ile giderilmesi veya azaltılması hakkında bilgiler içeren eğitim materyalleri hazırlayabilirler.

Sağlık kuruluşları ve çalışanları, yukarıda açıklanan hususlara riayet etmek şartıyla tanıtım ve bilgilendirme niteliğindeki her türlü faaliyetleri için Müdürlükten izin almak zorundadır.

SAĞLIK UYGULAMA TEBLİĞİ

SUT 3.1.3.3. Sağlık kurumu/kuruluşu ilave ücret alınabileceğini belirten yazıyı sağlık kurumuna/kuruluşuna girildiğinde görülebilecek bir ye-

re uygun büyüklükte çerçeve/tabela şeklinde asar, aksi takdirde bu sözleşmenin (5.1.10) numaralı maddesine göre işlem yapılır.

SUT 3.1.14. Merkez, kendilerine hasta gönderilmesine yönelik olarak her ne şekilde olursa olsun, kurumlar, hekimler, diğer sağlık kurum ve kuruluşları ve üçüncü şahıslarla açık veya gizli işbirliği, ilgili mevzuata aykırı yersiz talep oluşturacak reklam ve tanıtım yapamaz, simsar ve benzeri yönlendirici personel bulunduramaz. Bu durumların varlığında (5.1.10) uygulanır.

SUT 5.1.10. Bu sözleşmenin (3.1.2.1), (3.1.2.2), (3.1.3.3), (3.1.7.1), (3.1.7.2), (3.1.8.2), (3.1.8.3), (3.1.9.1), (3.1.9.3), (3.1.9.4), (3.1.9.5), (3.1.10.1), (3.1.10.2), (3.1.10.3), (3.1.10.4), (3.1.10.5), (3.1.11), (3.1.12), (3.1.13.1), (3.1.13.2), (3.1.14), (3.2.1.1), (3.2.1.2), (3.2.2.2), (3.2.5.2), (3.2.5.3), (3.2.5.5), (3.2.6) ve (3.2.8) numaralı maddelerinde belirtilen hükümlere aykırı davranıldığı Kurumca tespit edilmesi halinde 10.000,00.- YTL (onbin),

5.1.12. Sağlık kurumu/kuruluşu, kuruluş ve faaliyetiyle ilgili tabi oldukları mevzuat hükümlerine uymadığının tespit edilmesi halinde 10.000,00.- YTL (onbin), cezai şart uygulanır ve Kurumca tespit edilen fiiller açıkça belirtilmek suretiyle sağlık kurumu/kuruluşu yazılı olarak uyarılır. ?

OPTİSYENLİK HAKKINDA KANUN

Kanun No. 5193

Kabul Tarihi : 22.6.2004 Resmi Gazete Tarih: 26.6.2004; Sayı: 25504

Tabipler

MADDE 5. — Göz hastalıkları uzmanı tabipler optisyenlik müessesesi açarak optisyenlik yapabilirler. Ancak optisyenlik yaptıkları sürece tabiplik yapamazlar.

Optisyenlik uygulamaları

MADDE 6. — Optisyenler, optisyenlik yaptıkları sürece müesseselerinde başka bir iş yapamaz ve müesseselerini muayenehane gibi kullanamazlar.

Optisyenlik müessesesinde her türlü kontakt lens uygulanması yasaktır.

Müessesede bulunma

MADDE 9. — Optisyenin, mesleğini icra ettiği müessesede bizzat bulunması esastır.

Optisyenler ile göz hastalıkları uzmanı tabipler, vergi mükellefiyetleri ayrı olsa bile, aynı mekânda veya iç giriş kapıları veya iç bağlantıları bulunan müesseselerde birlikte mesleklerini icra edemez. Sağlık kurum ve kuruluşları bünyesinde veya binasının içinde de optisyenlik müessesesi açılmaz.

Optisyenlik unvanı

MADDE 11. — Optisyen unvanını haiz olarak müessese açmış olanlar, yalnız optisyen unvanını kullanabilirler. Başka bir unvan kullanmaları veya gerçeğe uymayan reklam yapmaları yasaktır.

BAZI UYGULAMALAR YÖNÜNDEN DÜZENLEME YAPAN MEVZUAT

KANUN NO: 2238

**ORGAN VE DOKU ALINMASI, SAKLANMASI VE NAKLİ
HAKKINDA KANUN**

Kabul Tarihi: 29 Mayıs 1979

**Resmi Gazete ile Neşir ve İlân: 3 Haziran 1979 - Sayı:
16655**

MADDE 4 - Bilimsel, istatistiki ve haber niteliğindeki bilgi dağıtım halleri ayrı olmak üzere, organ ve doku alınması ve verilmesine ilişkin her türlü reklam yasaktır.

KORDON KANI BANKACILIĞI YÖNETMELİĞİ

**Dayandığı Kanun Numarası ve Tarihi: Khk/181 -
13.12.1983 / 3359 - 7.5.1987**

**Resmi Gazete ile Neşir ve İlân: 5 Temmuz 2005 - Sayı:
25866**

Tanıtım ve bilgilendirme

Madde 24- Kordon kanı bankacılığı hakkında herhangi bir yolla reklam yapmak yasaktır. Bankalar kordon kanı bankacılığı çalışmalarına ticari bir görünüm veremeyecekleri gibi, bilimsel verilere dayanmayan, insanları yanıltıcı, paniğe sevkedici, yanlış yönlendirici davranışlarda bulunamazlar. Aksine davrananlar hakkında ilgili mevzuata göre işlem yapılır.

İLACA İLİŞKİN DÜZENLEME YAPAN MEVZUAT

İSPENÇİYARI VE TIBBİ MÜSTAHZARLAR KANUNU

Kanun Numarası: 1262

Resmi Gazete Tarih: 26.5.1928; Sayı: 898

Madde 13 - (Değişik: 4/1/1943- 4348/1 md.)

Müstahzarları öğme yolunda ve bunlara malik olmadıkları şifa hassaları atıf veya mevcut şifai tesirleri büyötmek suretiyle sabit veya muteharrik sinema filimleri, ışıklı veya ışısız ilan, radyo veya herhangi bir vasıta ile reklam yapılması memnudur. Şu kadar ki, tarifname ve gazetelerde "...hastalıklarında kullanılması faydalıdır" şeklindeki ilanlara müsaade olunabilir. Ancak reçetesiz satılmasına müsaade edilmeyen müstahzarların tıbbi mecmualardan başka yerlerde reklamları yapılamaz. Reklam numunelerinin önceden Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletince tasvip edilmeleri lazımdır.

Bir müstahzarın ilmi vasıfları hakkında hazırlanmış olan filimler Sıhhat ve İçtimai Muavenet Vekaletinin müsaadesiyle ve tayin edeceği yerlerde gösterilebilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Cezai Hükümler

MADDE 14. — Optisyen unvanını haiz olmadığı halde optisyenlik yapanlar veya optisyen olduğunu ilân edenler hakkında otuzmilyar lira idarî para cezası alınır ve müessesesi kapatılır.

MADDE 15. — 11 inci maddede belirtilen yasaklara uymayanlardan onbeşmilyar lira idarî para cezası alınır.

ALTINCI BÖLÜM

Geçici ve Son Hükümler

MADDE 16. — Optisyenlik müesseselerinin açılışına ve sahip olmaları gereken şartlara dair usul ve esaslar ile optisyenlerin yapacağı ilân ve reklamlar, tutacakları defterler ve diğer hususlar Bakanlıkça bu Kanunun

yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde çıkarılacak yönetmelik ile düzenlenir.

KANUN NO: 2827

NÜFUS PLANLAMASI HAKKINDA KANUN

Kabul Tarihi: 24 Mayıs 1983

Resmi Gazete ile Neşir ve İlânı: 27 Mayıs 1983 - Sayı: 18059

İLAÇ VE ARAÇLARIN İMAL, REKLAM VE PROPAGANDASIYLA İLGİLİ HÜKÜMLERE AYKIRI EYLEMLER

MADDE 7 -

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığınca bu Kanunun 3 üncü maddesine göre gebeliği önleyici nitelikte oldukları kabul edilen ilaç ve araçların reklam ve propagandası 21 Mayıs 1928 tarih ve 1262 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre yapılır. Buna aykırı hareket edenler bir aydan altı aya kadar hapis ve yedibinbeşyüz liradan otuzbin liraya kadar ağır para cezasına çarptırılırlar.

TİCARİ REKLAMA İLİŞKİN GENEL DÜZENLEMELER

4822 SAYILI KANUNLA DEĞİŞİK 4077 SAYILI TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN

Tanımlar Madde 3 - Bu Kanunun uygulamasında;

1) Reklam veren: Ürettiği ya da pazarladığı malın/hizmetin tanıtımını yaptırmak, satışını artırmak veya imajını yaratıp güçlendirmek amacıyla hazırladığı, içinde firmasının ya da mal/hizmet markasının yer aldığı reklamları yayınlatan, dağıtan ya da başka yollarla sergileyen gerçek ya da tüzel kişiyi,

Ticari reklam ve ilanlar

Madde 16- Ticari reklam ve ilânların kanunlara, Reklam Kurulunca belirlenen ilkelere, genel ahlaka, kamu düzenine, kişilik haklarına uygun, dürüst ve doğru olmaları esastır.

Tüketiciyi aldatıcı, yanıltıcı veya onun tecrübe ve bilgi noksanlıklarını istismar edici, tüketicinin can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürücü, şiddet hareketlerini ve suç işlemeyi özendirici, kamu sağlığını bozucu, hastaları, yaşlıları, çocukları ve özürlüleri istismar edici reklam ve ilânlar ve örtülü reklam yapılamaz.

Aynı ihtiyaçları karşılayan ya da aynı amaca yönelik rakip mal ve hizmetlerin karşılaştırmalı reklamları yapılabilir.

Reklam veren, ticari reklam veya ilânda yer alan somut iddiaları ispatla yükümlüdür.

Reklam verenler, reklamcılar ve mecra kuruluşları bu madde hükümlerine uymakla yükümlüdürler.

Reklam kurulu

Madde 17-Ticari reklam ve ilânlarda uyulması gereken ilkeleri belirlemek, bu ilkeler çerçevesinde ticari reklam ve ilânları incelemek ve inceleme sonucuna göre, 16 ncı madde hükümlerine aykırı reklam ve ilânlara

rı üç aya kadar tedbiren durdurma ve/veya durdurma ve/veya aynı yöntemle düzeltme ve/veya para cezası verme hususlarında görevli bir Reklam Kurulu oluşturulur. Reklam Kurulu kararları Bakanlıkça uygulanır.

Reklam Kurulu, ticari reklam ve ilânlarda uyulması gereken ilkeleri belirlemede; ülke koşullarının yanı sıra, reklamcılık alanında evrensel kabul görmüş tanım ve kuralları da dikkate alır.

Başkanlığı, Bakanın görevlendireceği ilgili Genel Müdür tarafından yürütülen Reklam Kurulu;

e) Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyinin görevlendireceği doktor bir üye,
olmak üzere yirmibeş üyeden oluşur.

Cezalar

Madde 25-(8) 16 ncı maddeye aykırı hareket edenler hakkında Reklam Kurulu tarafından ihlalin niteliğine göre birlikte veya ayrı ayrı üç aya kadar tedbiren durdurma, durdurma, düzeltme veya altibin Türk Lirası idarî para cezası uygulanır. 16 ncı maddeye aykırılık, ülke düzeyinde yazılı, sözlü, görsel ve sair araçlar ile gerçekleşmiş ise, idarî para cezası on katı olarak uygulanır.

(11) Yukarıdaki fıkralarda belirtilen para cezaları, fiilin bir yıl içerisinde tekrarı halinde iki misli olarak uygulanır.

TİCARİ REKLAM VE İLANLARA İLİŞKİN İLKELER VE UYGULAMA ESASLARINA DAİR YÖNETMELİK

Resmi Gazete Tarih: 14.06.2003; Sayı: 25318

Tanımlar Madde 4 — Bu Yönetmelikte geçen;

d) Reklam veren: Ürettiği ya da pazarladığı malın/hizmetin tanıtımını yaptırmak, satışını artırmak veya imajını yaratıp güçlendirmek amacıyla hazırlattığı, içinde firmasının ya da mal/hizmet markasının yer aldığı reklamları yayımlatan, dağıtan ya da başka yollarla sergileyen gerçek ya da tüzel kişiyi,

h) Ticari reklam ve ilân: Mal, hizmet veya marka tanıtmak, hedef kitleyi oluşturanları bilgilendirmek ve ikna etmek, satışını veya kiralınmasını sağlamak ya da arttırmak amacıyla reklam veren tarafından herhangi bir mecrada yayımlanan pazarlama iletişimi niteliğindeki duyuruyu, ifade eder.

Temel İlkeler

Madde 5 — Ticari reklam ve ilânlarda, aşağıda belirtilen temel ilkeler esas alınır.

a) Reklamlar yasalara, genel ahlaka uygun, doğru ve dürüst olmalıdır.

d) Biçimi ve yayımlandığı mecra ne olursa olsun, bir reklamın “reklam” olduğu açıkça anlaşılmalıdır. Bir reklam haber ve yorum öğeleri içeren bir mecrada yayımlandığında, “reklam” olduğu kolaylıkla algılanacak biçimde belirtilir. Örtülü reklam yapılamaz.

Kamu Sağlığı

Madde 17 — Reklamlar, kamu sağlığını bozucu nitelikte olamaz.

SAĞLIK ALANINDA TANITIM KURALLARINA AYKIRILIK KONUSUNDA YARGI KARARI ÖRNEKLERİ

1.

Bir banka ekstrelere ile birlikte banka müşterilerine gönderilen broşürde yer alan indirim kuponu nedeniyle güzellik merkezinin sorumlu hekimine verilen disiplin cezası üzerine Ankara 10. İdare Mahkemesi tarafından;

“... Söz konusu indirim kuponunun incelenmesinde, Dr. ... Lazer Epilasyona ait %15 indirim uygulanacağını açıkça belirtildiği ve adres ve telefon numarasının da yer aldığı görülmüştür.

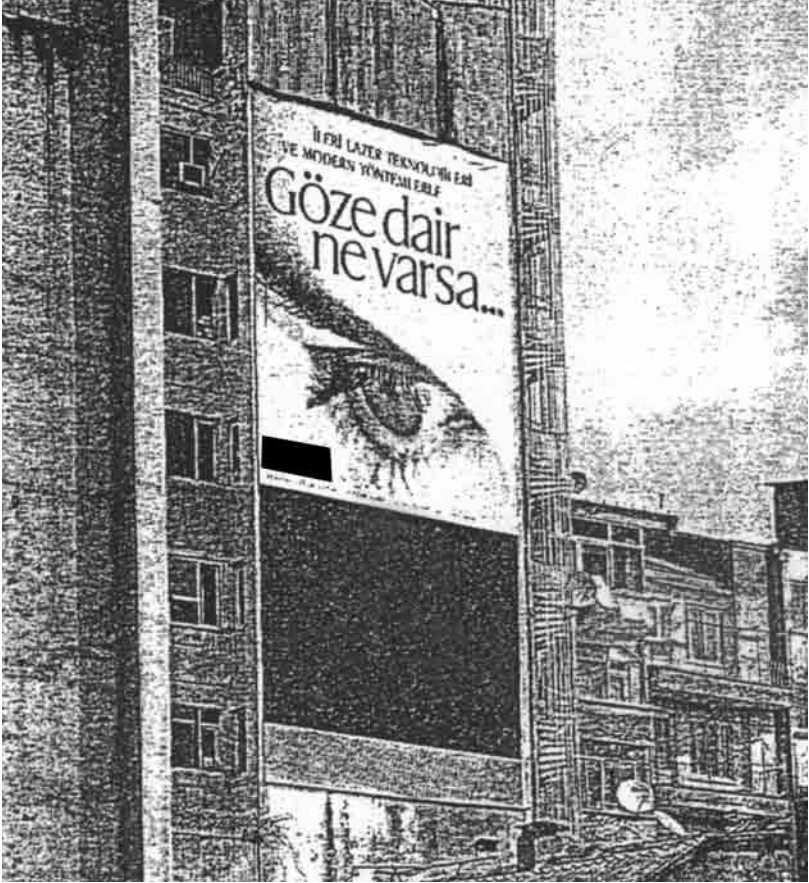
Bu durumda, davacının Tıbbi Deontoloji Tüzüğü'nün yukarıda yer alan hükümlerini ihlal ettiği açık olduğundan verilen cezada hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Her ne kadar davacı kendisinden habersiz yayınlandığını iddia etmekte ise de, bir bankanın hiçbir talep olmadan bir kuruluşun ya da

kişinin üstelik indirim içeren bir reklamını yapması mutad olan bir uygulama olmadığından, davacının bu iddiası yerinde görülmemiştir...” gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir. (2004/3683 E., 2005/2437 K.)

Bu karar Danıştay 8. Dairesi'nin 2006/1592 E., 2006/3449 K. sayılı kararı ile onanmıştır.

2.

Bina üzerine asılı ilan nedeniyle bir özel hastane sorumlu hekimine verilen disiplin cezasının iptali istemi ile açılan davada Ankara 5. idare Mahkemesi tarafından;

“... dosyada yer alan davacıya para cezası verilmesine neden olan ilanın incelenmesinden, ilanın hastanenin sunmakta olduğu hizmete yönelik tanıtıcı ve halkı bilgilendirici nitelikten öteye reklam mahiyetinde olduğu, başka bir ifade ile herhangi bir hastalık hakkında bilgi vermeden sadece hastaneyi tanıtmayı hedeflediği, böylece ilanın ticari amaçla talep yaratmaya yönelik olduğu, bu haliyle haksız rekabete yol açtığı sonucuna varılmakla, yukarıda anılan mevzuat hükümleri uyarınca tıbbi müessese ve tabiplerin her ne mahiyette olursa olsun reklam vermesinin yasak olduğu ve Özel hastaneler Yönetmeliğinin 16. ve 17. maddeleri gereğince davacının sorumlu müdür sıfatıyla hastanenin bu tür faaliyetlerinden sorumlu olduğu açık olduğundan belirtilen gerekçeler ile adına ceza kesilmesinde mevzuata aykırılık bulunmamaktadır...” gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir. (2006/1428 E., 2007/329 K.)

3.

LEVENT, FENERYOLU
DÜNYANIN EN BÜYÜK

120 KİŞİLİK MEDİKAL KADRO
ÖZEL EĞİTİMLİ 800 SAĞLIK PERSONELİ
GÜNDE 600 POLİKLİNİK 250 AMELİYAT
365 GÜN 24 SAAT HİZMET
12.000 M2 KAPALI ALAN

Bir gazetede yer alan 4 tam sayfa ilan üzerine özel hastane sorumlu hekimine verilen disiplin cezasının iptali istemi ile açılan davada Ankara 10. idare Mahkemesi tarafından

“Bu durumda, davaya konu ilanda talep yaratmaya yönelik, diğer hastaneler aleyhine haksız rekabet yaratacak şekilde yanıltıcı ve abartılı tanıtım yapıldığı, bu durumun 1219 sayılı Kanununun 24. maddesi, Tıbbi Deontoloji Nizamnamesinin 8. ve 9. maddeleri ile Özel hastaneler Yönetmeliğinin 60. maddesine aykırılık taşıdığı anlaşıldığından, Dünya Göz Hastanesi Ataköy Şubesi mesul müdürü olan davacıya Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 60. maddesinin 5. fıkrası ve Türk Tabipleri Birliği Disiplin Yönetmeliğinin 4. maddesinin 2. fıkrasının (b) bendi gereğince verilen disiplin cezasında hukuka aykırılık bulunmamaktadır...” gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir. (2005/1725 E., 2006/1515 K.)

Bu karar Danıştay 8. Dairesinin 2006/5389 E., 2007/7175 K. sayılı kararı ile onanarak kesinleşmiştir.

4.

DÜNYANIN
GELİŞMİŞ LAZER
TEKNOLOJİSİ ve
UZMAN
KADROSU İLE

AÇILDI

Doç. Dr.	Prof. Dr.	Prof. Dr.	Op. Dr.
Doç. Dr.	Op. Dr.	Op. Dr.	Op. Dr.
Op. Dr.	Op. Dr.	Op. Dr.	Op. Dr.
Op. Dr.	Op. Dr.	Op. Dr.	Op. Dr.

Bir gazetede yer alan özel bir göz merkezine ait ilan nedeniyle merkezin mesul müdürüne verilen disiplin cezasının iptali istemi ile açılan davada Ankara 12. İdare Mahkemesi tarafından;

“Bu durumda; gazete ilanının ve billboardlarda yer alan afişlerdeki ilan örneğinin incelenmesinden, ilanların hastanenin sunduğu bir sağlık hizmetine yönelik reklam niteliği taşıdığı ve ticari nitelikte olduğu kanaatine varıldığından, dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmamaktadır...” gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir. (2005/160, 2006/343 K.)

5.

Bir hastalık ve tedavi yöntemine ilişkin olarak gazetede yer alan ilan üzerine özel hastane sorumlu hekimine verilen disiplin cezasının iptali istemi ile açılan davada Ankara 12. İdare Mahkemesi tarafından;

“Dosyada yer alan davacıya para cezası verilmesine neden olan gazetede yer alan ilan örneğinin incelenmesinden, ilanın hastanenin sunduğu bir sağlık hizmetine yönelik tanıtıcı ve halkı bilgilendirici türde olduğu, dolayısıyla Özel Hastaneler yönetmeliği ve Tıbbi Deontoloji Tüzüğü hükümlerine aykırı olmadığı kanaatine varıldığından, davacıya bu ilan nedeniyle para cezası verilmesine ilişkin işlemde hukuka aykırılık görülmemiştir.” gerekçesi ile dava konusu disiplin işleminin iptaline karar verilmiş ise de,

Danıştay 8. Dairesi tarafından;

“...Dava konusu cezaya neden olarak gösterilen ilanın, laser, Infrared Koagülasyon ve bant yöntemiyle hemoroid tedavisinin ağrısız ve dikişsiz olarak yapıldığı belirtilerek hastaların hastaneye yönelmelerini sağlayacak nitelikte olduğu, bu haliyle haksız rekabet doğurdu-

ğu açıktır. Şu hale göre, bu nedenle tesis edilen işlemle verilen ceza-
da hukuka aykırılık bulunmadığından, anılan ilanın bilgilendirici tür-
de olduğundan bahisle işlemin iptali yolundaki Mahkeme kararında
hukuki isabet görülmemiştir...” gerekçesi ile Mahkeme kararı bozul-
muş (2005/3197 E., 2006/4119 K.), davacının Danıştay kararının dü-
zeltilmesi istemi de reddedilmiştir.

6.

CHECK-UP KAMPANYAMIZ BAŞLAMIŞTIR.

CHECK-UP NEDİR?

Sağlıklı iken, yani herhangi bir hastalık belirtisi yada şikayet
olmadan yapılan sağlık kontrolüdür. Pek çok hastalığın tanı ve
tedavisinin yapılabildiği günümüz şartlarında sağlığınız için
az bir zaman ve para ayırarak, yaptıracağınız Check-up size
çok şey kazandırabilir.

“HASTALIK GELMEDEN SAĞLIĞINIZIN KIYMETİNİ BİLİN.”

AYRINTILI CHECK-UP PROGRAMIMIZ

MUAYENE

- Dahiliye Muayenesi
- Bilgisayarlı Göz Muayenesi
- KBB Muayenesi
- Jinekolojik Muayene
- Ürolojik Muayene
- Ağız ve Diş Muayenesi

RADYOLOJİ

- ULTRASONOGRAFİ (Tüm Batın)
- RÖNTGEN (P.A Akciğer Grafisi)
- EKG (Elektrokardiografi)

LABORATUVAR

- Tam Kan Tahlili
- Tam İdrar Tahlili
- Gıatada Parazit Tahlili
- AKŞ (Açlık Kan Şekeri)
- Total Bilirubin
- SGOT
- SGPT
- LDH
- Alkalen Fosfataz
- ÜRE
- KREATİNİN
- KOLESTEROL
- TRİGLİSERİT
- HBsAg
- Anti HBs
- ASO
- CRP
- RF
- Sedimentasyon

Adres:

Tel-Faks:

Bir polikliniğe ait el ilanlarının tanıtım kurallarına aykırı olması nedeniyle sorumlu hekime verilen disiplin cezasının iptali istemi ile açılan davada Ankara 10. idare mahkemesi tarafından;

“... Dava konusu olayla ilgili olarak dosyada mevcut cezaya dayanak alınan el ilanlarının incelenmesinden, davacının sorumlu hekimi olduğu poliklinik tarafından hazırlanarak dağıtılan el ilanlarının reklam vasfı taşıdığı, haksız rekabete yol açar nitelikte ilanlar olduğu görüldüğünden ve muayene ücretini gösteren perakende satış fişlerinin asgari ücret tarifesi altında hizmet sunduğunu gösterdiğinden davacının para cezası ile tecziyesinde hukuka aykırılık bulunmamıştır” gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir. (2004/1482 E., 2005/142 K.)

Bu karar Danıştay 8. Dairesinin 2005/4377 E., 2006/2148 K. sayılı kararı ile onanarak kesinleşmiştir.

7.

Bir özel hastanenin bülteninin tanıtım kurallarına aykırılığı nedeniyle hastane mesul müdürüne verilen disiplin işleminin iptali davasından Ankara 9. İdare Mahkemesi tarafından;

“... Yukarıda anılan mevzuat hükümleri uyarınca tıbbi müessese ve tabiplerin her ne mahiyette olursa olsun reklam vermesinin yasak olması ve derginin içeriğinde yer alan ifadelerin de halkı bilgilendirci ve hizmeti tanıtıcı olmaktan öte reklam mahiyetinde olması nedeniyle Özel Hastaneler Yönetmeliğinin 16. ve 17. maddesi uyarınca sorumlu müdür olan davacının bu tür faaliyetlerden dolayı sorumlu olması karşısında tesis edilen para cezasına ilişkin işlemde hukuka aykırılık bulunmamıştır” gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir. (2003/969 E., 2006/763 K.)

8.

FAKO ile 'lazerli-dikişsiz' katarakt ameliyatları başladı

'da 'göz'ünüz aydın

İSTANBUL

Göz Merkezi, katarakt ameliyatlarındaki son teknolojiyi hastalarının hizmetine sunmaya başladı. Halk arasında 'lazerli' ya da 'dikişsiz' yöntem olarak da bilinen son teknoloji fakoemulsifikasyon (FAKO) tekniği ile katarakt hastaları artık daha rahat edecek. Bu yöntem sayesinde,

kataraktın olgunlaşmasını beklemeye gerek olmadığından, hasta uzun bir müddet az görerek yaşamak zorunda kalmayacak.

AYNI GÜN TABURCU

Son yıllarda hızla gelişen bu teknikle, iğnesiz, sadece damıcalarla göz uyutuluyor. Çok küçük bir delikler içeri sokulan fako ucundan yayılan ses dalgaları ile lens çekirdeği eriliyor ve emiliyor. Katarakt alınıyor, zar yerinde bırakılıyor. Katlanabildiğinden, küçük keşi yerinden içeri sokulan göze merceği zarın içine konuyor. Dikiş atılmıyor, bu nedenle de 'dikişsiz katarakt ameliyatı' diye biliniyor. Hasta, ameliyattan kısa bir süre önce hastaneye geliyor ve göze özel ameliyathaneye alınıyor. Ameliyattan sonra ise aynı gün, hemen taburcu edilebiliyor.

KISA SÜRÜYÖR, DAHA NEÇ GÖRÜYÖR, DAHA HIZLI İYİLEŞİYÖR

FAKO ile katarakt ameliyatı hastaya şu avantajları sunuyor:

- 15-20 dakika sürüyor, özel bir mikroskopik yapıyor ve bu esnada hastalar herhangi bir şey hissetmiyor.
- 3.5 mm gibi son derece küçük bir keşi aralığın dan yapıyor, yani gözün bütünlüğü bozulmuyor.
- Ameliyat sonrası görme klasik cerrahiye göre çok daha net oluyor.
- Operasyon sonrası daha hızlı iyileşme sağlanıyor.

'da katarakt ameliyatları son teknoloji lazerli-dikişsiz yöntem FAKO ile yapıyor.

Bir tedavi yöntemine ilişkin olarak reklam niteliği taşıyan gazete haberi nedeniyle özel hastane mesul müdürünün disiplin cezası ile cezalandırılmasına dair işlemin iptali istemiyle açılan davada Ankara 11. İdare Mahkemesi,

“... Dosyada yer alan davacıya para cezası verilmesine neden olan gazetelerdeki ilan ve reklamların incelenmesinden ilanların hastane-nin sunmakta olduğu hizmete yönelik tanıtıcı ve bilgilendirici türde olduğu, Özel hastaneler yönetmeliğinin “reklam ve tanıtım” kurallarını düzenleyen 60. maddesine aykırılık bulunmadığı, bu yönetmelik halen yürürlükte olması nedeniyle yaptırım uygulama yönünden davalı idareyi sınırladığı dikkate alındığında dava konusu işlemde hukuka uyarılık görülmemiştir” gerekçesi ile dava konusu işlemi iptal etmiştir.(2003/875 E., 2004/1752 K.)

Temyiz istemimiz üzerine Danıştay 8. Dairesi;

“Sözü edilen gazete haberlerinin içerik itibarıyla bilgi vermeye yönelik olmakla beraber örtülü reklam unsurları içerdiği ve bu haliyle belli bir alanda verilen sağlık hizmetinin ticari bir niteliğe büründürülerek alıntısı yapılan Yasal ve düzenleyici kuralların ihlal edilmiş olduğu açıktır.

Bu durumda, tesis edilen işlemde hukuka ve mevzuata aykırılık bulunmadığında aksi yönde verilen Mahkeme kararında hukuki isabet görülmemiştir” gerekçesi ile mahkeme kararını bozmuştur.(2005/5430 E., 2006/5717 K.)

9.

**DÖKÜLEN SAÇLARINIZA
HEMEN
KAVUŞMAK?**

Bu fotoğraflar Sayın [REDACTED]'ın
özel izniyle yayınlanmıştır.
([REDACTED], 34 yaşında, turizmci.)

[REDACTED] den [REDACTED] den
önce sonra

Avrupa'nın en büyük kliniklerinden biri olan [REDACTED], kendi doğal saçlarınızı küçük bir
girişimle naklederek, hiç dökülmeyecek biçimde sizi saçlandırıyor.
Alman yönetimi ve uluslararası kadrosu ile dünya standartlarında ki
kliniğin avantajlı fiyatlarından siz de yararlanın.
[REDACTED] uzman ekibi, Türkiye'de bugüne kadar 3000'e yakın saç nakli gerçekleştirmiş,
garanti belgesi verebilen en büyük saç nakli merkezidir.

İstanbul Tel: 0090. [REDACTED] & [REDACTED] & [REDACTED] Fax: 0090. [REDACTED]
http://www.[REDACTED].com.tr - E-Mail: [REDACTED]@[REDACTED].com.tr

Ayrıntılı bilgi için hemen arayın.

Bir gazetenin yurtdışı baskısında yer alan bir ilanının tanıtım kurallarına aykırılığı nedeniyle özel sağlık kuruluşunun mesul müdürüne verilen disiplin cezasının iptali istemi ile açılan davada Ankara 10.İdare Mahkemesi;
“...Dava konusu olayda, davacının sorumlu hekimi olduğu Özel Polikliniğin gazetenin yurtdışı baskısında yer alan ilanında, reklam ve tanıtım amacının olduğu görülmekte ise de, tüzükte öngörüldüğü şekilde doktor olan davacının adı ve soyadının ilanda yer almadığı anlaşıldığından, bu hale göre tüzükte belirlenen yasakların ihlalinin varlığından söz edilemeyeceği açıktır. ...” gerekçesi ile dava konusu işlemi iptal etmiştir.(2002/1771 E., 2003/689 K.)

Temyiz istemimiz üzerine Danıştay 8. Dairesi 2003/5300 E., 2004/3077 K. sayılı kararında yer verdiği;

“...Dosyanın incelenmesinden, ... adlı özel sağlık kurulunun sorumlu hekimi olan davacıya, ... Gazetesinin yurtdışı baskısının ... günlük nüshasında yayımlanan ilanı nedeniyle yukarıda bahsi geçen düzenlemelere aykırı olduğundan bahisle ceza verildiği, bu cezanın da ilanda davacının adının ve soyadının bulunmadığı gerekçesiyle idare mahkemesince iptal edildiği anlaşılmaktadır.

Mesul müdür olan davacının, anılan yönetmelik hükümlerine göre özel sağlık kuruluşlarının idari işlemlerinden bizzat sorumlu olması karşısında, sözkonusu ilanda adının ve soyadının olmamasının mevzuata aykırı yapılan işlemde sorumlu tutulamayacağı anlamına gelmeyeceği açıktır.

Bu durumda, anılan gerekçe ile dava konusu işlemi iptal eden idare mahkemesi kararında hukuki isabet görülmemiştir...”gerekçesi ile Mahkeme kararını bozmuştur.

Tanıtım kurallarına aykırılık nedeniyle Reklam Kurulu tarafından verilen cezaların iptali istemi ile açılan davalarda da benzer kararlar verilmiştir. Örneğin;

1.

Bir özel hastanenin çeşitli gazetelerde çıkan ilanlarının tanıtım kuralına aykırılığı nedeniyle verilen 44.975,00 YTL tutarındaki para cezasının iptali istemi ile sağlık kuruluşu tarafından açılan davada Ankara 6. İdare Mahkemesi;

“... Dosyada mevcut ilan ve reklamların incelenmesinden, miyop, hipermetrop ve astigmat rahatsızlıkları ve tedavi yöntemlerine ilişkin bilgiler içeren reklamlar ile birlikte davacı şirkete ait hastanenin, bu hastanede görev yapan hekimlerin, tedavi materyallerinin ve hastanede kullanılan teknolojinin anlatıldığı reklamlar ile hastaneye ticari bir veçhe kazandırıldığı, bu reklamlar ile Emekli Sandığı mensupları ve devlet memurlarına yönelik olarak hastaneye yönlendirici nitelikteki reklamların haksız rekabete yol açacak bir biçimde hekimlik mesleğinin ticari bir reklama araç olmasına sebebiyet verdiği sonucuna varılmakla, 4077 sayılı Yasanın 16. maddesi hükmüne aykırılık oluşturan reklamlar nedeniyle davacı şirketin idari para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka ve mevzu ata aykırılık görülmemiştir...” gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

2.

50 YAŞ ÜSTÜ ERKEKLERİN EN YAYGIN PROBLEMI BUHARLASIYOR

Prostat tedavisinde laser devrimi: Greenlight!

Miyop, hipermetrop ve astigmat rahatsızlıkları ve tedavi yöntemlerine ilişkin bilgiler içeren reklamlar ile birlikte davacı şirkete ait hastanenin, bu hastanede görev yapan hekimlerin, tedavi materyallerinin ve hastanede kullanılan teknolojinin anlatıldığı reklamlar ile hastaneye ticari bir veçhe kazandırıldığı, bu reklamlar ile Emekli Sandığı mensupları ve devlet memurlarına yönelik olarak hastaneye yönlendirici nitelikteki reklamların haksız rekabete yol açacak bir biçimde hekimlik mesleğinin ticari bir reklama araç olmasına sebebiyet verdiği sonucuna varılmakla, 4077 sayılı Yasanın 16. maddesi hükmüne aykırılık oluşturan reklamlar nedeniyle davacı şirketin idari para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka ve mevzu ata aykırılık görülmemiştir...” gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

Bir özel hastanenin çeşitli gazetelerde çıkan ilanlarının tanıtım kuralına aykırılığı nedeniyle verilen 44.975,00 YTL tutarındaki para cezasının iptali istemi ile sağlık kuruluşu tarafından açılan davada Ankara 6. İdare Mahkemesi;

“...Dosyada mevcut ilan ve reklamların incelenmesinden; davacı şirketin prostat lazer tedavisi ve kalp hastalıkları hakkında bilgiler içeren reklamların tedavisine ilişkin bilgilere de yer verilerek davacı şirkete ait ... Sağlık Kulübünün internet web sayfası ve telefon numarasına yönlendirilmesi suretiyle anılan hastaneye ticari bir veçhe kazandırıldığı ve bu suretle haksız rekabete yol açacak bir biçimde hekimlik mesleğinin ticari bir reklama araç olmasına sebebiyet verdiği sonucuna varılmakla, 4077 sayılı Yasanın 16. maddesi hükmüne aykırılık oluşturan reklamlar nedeniyle idari para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin dava konusu işlemde hukuka ve mevzuata aykırılık görülmemiştir.” gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.(2004/3510 E., 2005/1673 K.)